

סילבוס לקורס: אתגרים בהיסטוריה שבעל פה, סמינר מ.א.

Challenges in Oral History, M.A. seminar

שם המרצה:

חררדו לייבנר

קורס מס': שנת לימודים: סמסטר: ב' היקף שעות: 4 לתואר: שני

השיעורים יתקיימו ביום ד' 16:00-20:00.

שעת קבלה: (בניין גילמן חדר 376 ב' יום ד' 12:00-13:00)

טלפון: 03-6406285

דוא"ל: leibner@post.tau.ac.il

דרישות קדם ודרישות נוספות:

ידע בסיסי בתהליכים היסטוריים של המאה ה-20

תיאור הקורס

הסמינר יוקדש לדיון בגישות לניתוח ושיטות עבודה עם עדויות שבעל פה להיסטוריה של המאה ה-20. בחלק מהמפגשים נבחן באופן ביקורתי פרשנויות ושימושים שונים שהיסטוריונים עשו ועושים בסיפורי חיים, בראיונות, בהקלטות ובטקסטים שנרשמו בעקבותיהם; במפגשים אחרים ננתח יחד ראיונות שפורסמו לאחר עריכה, חלקם כסיפורי חיים, וגם קטעי ראיונות מתומללים ולא-ערוכים. כמו כן, נעסוק גם בדרכים לביצוע של ראיונות למטרות של איסוף של מקורות היסטוריים. החומרים והדוגמאות בהם נדון עוסקים בסוגיות ונושאים שונים: זיכרון מלחמות ואירועים טראומטיים, חקר ההיסטוריה החברתית, חיי היומיום של מי שאינם משאירים אחריהם חומרים כתובים, והיחס בין זיכרון אישי לבין נראטיבים ציבוריים, מה אפשר ללמוד מסיפורים לא נכונים ועוד. ייעשה שימוש בחומרים שמקורם באמריקה הלטינית, באירופה, בארה"ב ובישראל. הסמינר מומלץ לכל מי שמעוניינים ומעוניינות לפתח כלי עבודה וגישות רפלקסיביות לשימוש במקורות שבעל פה. הסמינר מיועד לתלמידי מ.א. בהיסטוריה כללית, בחוגים ההיסטוריים האחרים, וכן גם בפני התכנית למחקר התרבות.

דרישות הקורס

חובת נוכחות במפגשים. חובת קריאה ממפגש למפגש וחובת השתתפות כתובה קצרה בפורום הדיונים באתר המודל. מומלץ מאוד לקחת חלק פעיל בדיונים. הסמינר מסתיים בהגשת עבודת רפרט או עבודה סמינריונית. הציון הסופי מורכב בעיקר מעבודת הסיום, אבל גם לוקח בחשבון את מידת ההשתתפות והתרומה לדיוני הסמינר.

תכנית השיעורים :

מס' השיעור	תאריך	נושא השיעור	קריאה נדרשת	הערות
1		היסטוריה שבעל פה כשיטה ייחודית	Portelli, "What makes oral history different?" Thompson, "The voice of the past"	
2		דוגמאות לראיונות לא מוצלחים	<i>Mountain Voices</i>	
3		טראומות, שתיקות חברתיות ופרשנות היסטורית	Epp, "The memory of violence"	
4		הפנמה אידיאולוגית, שתיקות ופצעים בסיפורי עבר	Passerini, "Work ideology and consensus under Italian fascism"	
5		זהויות ממוגדרות בתהליכי שינוי	Llona, "Surviving the mines"	
6		ניתוח ראיונות ישראליים	מתוך פרויקט "מנהרת הזמן"	
7-8		דיון בעבודות מחקר ישראליות מהזמן האחרון	שאול, "ממרוקו לעיר במדבר" Pollin-Galay, "The Holocaust is a Foreign Country"	
9		סוגיות אתיות במחקר ובפרסום עדויות	Sheftel and Zembrzycki, "Who's Afraid of Oral History?"	
10		הזיות, פנטזיות ופרשנות היסטורית	Portelli, "Uchronic dreams"	
11		הערכת ראיונות מצולמים	Atkinson,	

		דוגמאות ממחקרים עכשוויים באמל"ט		12
	Clifford; Gildea; Bonomo	זיכרונות של מרד		13
		האם היסטוריה שבע"פ משנה את פני ההיסטוריה בת זמננו?		14

הערה: סדר השיעורים לפי תאריך הוא אופציונלי ונתון לשינויים בהתאם להתקדמות בכיתה.

ביבליוגרפיה

Atkinson, Robert, *The Life-Story Interview*, Thousand Oaks: Sage Publications, 1998.

Bonomo, Bruno, "Presa della parola: A review and discussion of oral history and the Italian 1968", *Memory Studies*, 2013, Vol.6(1), pp.7-22.

Clifford, Rebecca, "Emotions and gender in oral history: narrating Italy's 1968", *Modern Italy*, Vol.17 (2), pp.209-221.

Epp, Marlene, "The Memory of Violence: Soviet and East European Mennonite Refugees and Rape in the Second World War", *Journal of Women's History*, Vol.9 No.1 (Spring), pp.58-87.

Gildea, Robert, "The long march of Oral History: around 1968 in France", *Oral History*, Vol.38 (1), pp.68-80.

Llona, Miren, "Surviving the mines: women, poverty and social change", paper presented at Tel Aviv University, 2009.

Pollin-Galay, Hannah, "The Holocaust is a Foreign Country: Comparing Representations of Place in Lithuanian Jewish Testimony", *Dapim: Studies on the Holocaust*, Vol.27(1), pp.26-39.

Perks, Robert and Alistair Thomson (Editors), *The oral history reader*, London and New York, Routledge, 1998.

Sheftel, Anna and Stacey Zembrzycki, "Who's Afraid of Oral History? Fifty Years of Debates and Anxiety about Ethics", *The Oral History Review*, 2016, Vol. 43, No. 2, pp. 338–366.

מנהרת הזמן, פרויקט עדויות, סמינר בית ברל.

שאול, שלי, "ממרוקו לעיר במדבר: דימונה בעשור הראשון לקיומה בזיכרונותיהם של תושביה", עובדת מ.א. במסגרת החוג להיסטוריה כללית, אוניברסיטת תל אביב, 2016.

